

mannlegra hugsana í öllum öðrum greinum er frjáls og óheft sannleiksleitun.

Og hvi skyldi menn ekki efast um þessar sakir? Hvi skyldi menn ekki hlýða eins fúslega á orð þeirra, er eitthvað kunna að segja oss nýtt af „næturmýrkri því, er vér erum komnir frá, og nótt þeirri hinni löngu, er við oss tekur“, eins og áður fyr, eins og um aldamótin 600.

Það er auðsætt, eitt af tvennu, að sendiboðinn frá Róm eða Genfeða Wittemberg annaðhvort vill ekki eða getur ekkert frætt oss um þær sakir, eins lengi og hann bregður ekki út af þeim boðskap, er þaðan er útgenginn. Hver vill banna auganu að sjá eða eyranu að heyra?

„Þeir sem hafa eyru að heyra, þeir heyri!“

„Kenning yðar er gömul og grá fyrir hærur, *réttráuðu* vinir.“ En er ekki öllu meiri ástæða til að íhuga hana þess eina vegna? Er ekki hver einn einasti *einlægur* talsmaður hennar andlegur herðalotinn hærulangur? Breytir hún ekki ungdómi í elli, ef sannfæringin fyrir gildi hennar grípur hugann? Stundin er ekki löng, meðan æska hlær; hún er of löng í mannheimum, meðan elli grætur.

Hinar aðrar hliðar þjóðlífsins biðja um æskulyf. Á trúin þá að byrja ellilyf?

Og svo er enn önnur ástæða til að íhuga þessa kenningu af því hún er gömul. Fornöldin hefir í hvívetna farið fram hjá sannleikanum. Mannlífið til forna er að eins byrjun í áttina til nútímans, því verður aldrei neitað. Náttúruvísindin kendi hún skakt, mannfræðina kendi hún skakt, landafræðina kendi hún skakt, söguna falsaði hún, stjórnufræðina þekti hún tæpast, eðli mannsálarinnar alls ekki. En trúna alls eina kendi hún rétt. Er nokkur ástæða til að halda það? Að eins eina trúarskoðun af þúsundum, er mannkynið hefir búið sér til? Eða er svo saga þessarar einu trúar þess leiðis, að hún sé sannleikurinn og réttlætið sjálft? Hver hefir ofsótt fræðimenn fram til þessa dags? Hver kveikt bál Rannsóknarréttarins? Hver lokaði heimspekisskólunum fornu? Hver hlóð valköstum um alla Norðurálfuna? Hver háði Þrjátíu-ára-stríðið? — — *Kyrkjan*.